

YTTRANDE

Dnr N2016/00266/ITP

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm den 30 augusti 2016

Delbetänkande av 2015 års postlagsutredning Som ett brev på posten. Postbefordran och pristak i ett digitaliserat samhälle (SOU 2016:27)

Sammanfattning

Digitaliseringen i samhället har i hög grad förändrat kommunikationen såväl mellan privatpersoner, enskilda och företag som mellan enskilda och myndigheter. SPF Seniorerna menar att det, trots detta faktum, är av stor vikt att den samhällsomfattande posttjänsten i så hög grad som möjligt bevaras så att en trygg och säker posttjänst kan garanteras till rimliga kostnader för kunden.

Allmänt

Det är viktigt att ta hänsyn till att de äldsta är den grupp som generellt har lägst andel internetanvändare. Detta kommer naturligtvis att förändras efter hand som yngre datorvana individer blir äldre. Men än så länge är de äldre en grupp som bör särbehandlas i dessa avseenden.

För många äldre är kostnaden påtaglig för dator, bredband och smart telefon. För några är kostnaden oöverstiglig. Teknik ska inte utestänga människor från delaktighet och gemenskap eller från att ta del av grundläggande service. Det ska inte krävas en dator eller smart telefon för att sända brev till varandra.

Många människor står utanför den digitala utvecklingen. Visserligen har mer än 90 procent av befolkningen en dator samt tillgång till och använder internet. Den digitala användningen av internet ökar i alla åldersgrupper, men de digitala klyftorna finns kvar bland de äldre. Närmare en miljon invånare saknar tillgång till dator och internet. Äldre generationer kompletterar sina gamla liv med internet.

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

Skillnaderna mellan generationerna är avsevärd. Var tredje pensionär känner sig delaktig i informationssamhället – resten gör det inte. Det är främst bland pensionärerna som icke-användarna av internet finns. Av de som uppger att de inte kan något om datorer är två av tre pensionärer.¹ Här bidrar den digitala klyftan till en konflikt mellan de som står utanför den nya tekniken och de som känner sig och är inkluderade.

Hur många som har eller kan få problem med vardagstekniken som omger oss är svårt att säga. Forskning pekar på att gruppen växer. Det handlar bland andra om de med tidig demens eller lindrig kognitiv svikt, personer med utvecklingsstörning samt de som haft en stroke, men även om äldre i allmänhet. Även friska äldre har ibland svårt att hänga med eftersom tekniken utvecklas och uppdateras så fort.

8.2 Förslag och bedömningar gällande krav på postbefordran

SPF Seniorena stöder inte utredningens förslag att ersätta postförordningens nuvarande krav på övernattsbefordrade brev med krav på befordran av inrikes brev till 95 procent inom två arbetsdagar.

SPF Seniorena noterar att utredningen mycket bestämt har tagit ställning för att ett borttagande av kravet på övernattsbefordran är en stor förbättring. De eventuella problem detta skulle kunna innebära avfärdas relativt kortfattat utan mer djupgående utredningar eller analyser. Detta är enligt SPF Seniorena en brist i utredningen.

8.2.1 Fortsatt reglering av brevbefordran

SPF Seniorena delar utredningens bedömning att det är nödvändigt med en reglering av postbefordran med högt ställda kvalitetskrav.

SPF Seniorena delar inte utredningens bedömning att alla privatpersoners behov inte motiverar kostnader för att breven ska komma fram inom en dag.

Det saknas en analys av om förslaget skulle kunna innebära att annan lagstiftning skulle behöva ändras för att parera nackdelarna med långsammare tvådagarsbefordran.

Utredningen har inte i tillräcklig omfattning analyserat i vilka situationer det verkliga behovet av övernattsbefordran föreligger, det vill säga i vilka situationer enskilda kan komma att göra ekonomiska förluster eller rättsförluster eller då det kan röra sig om distribution från eller annan kommunikation från hälso- och sjukvården. I dessa fall kan förseningar utgöra en fara för liv eller hälsa.

¹ Svenskarna och internet. 2015 års undersökning om svenska folkets internetvanor. iis.se

8.2.3 Ökad tillförlitlighet men utan övernattbefordran

SPF Seniorerna delar inte utredningens bedömning att 95 procents postbefordran inom två dagar tillgodoser användarnas krav på kvalitet och säkerställer att kvaliteten på den regionöverskridande posten upprätthålls.

Som grund för sitt förslag att försämra postbefordran lutar sig utredningen mot PRO som uppgett ”att i allmänhet är äldre personer inte särskilt beroende av att snabbt kunna skicka och ta emot brev samt andra försändelser genom exempelvis övernattsbefordran” (s.105). SPF Seniorerna anser att denna slutsats är grundlös. Förbundet kan inte ställa sig bakom en sådan slutsats, med mindre än att ett gediget underlag visat att det förhåller sig så.

I detta ärende har SPF Seniorernas arbetsutskott beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också sakkunnig Jan Vikenheim deltagit.

A handwritten signature in blue ink that reads 'Christina Rogestam'.

Christina Rogestam
Förbundsordförande